

Людмила ОБРЕВКО, 1948, м. Кременчук, Україна

ЖИТТЯ, ВІДДАНЕ МІСТУ

Про мого героя за життя і після написано чимало літературних творів. Але мені захотілося ще раз перечитати його біографію, щоб вкотре нагадати землякам ім'я людини, яка вписала яскраву сторінку в історію міста Кременчука. І не лише. Нині навколо нас стільки негативу, що саме час додати позитивних емоцій, що навіть добрі спогади і зігріють душу.

Не кожному випадає така честь стати відомою особистістю в історії рідного краю. Не мріяв про це і Микола Обревко - це за нього передбачила Доля.

Він народився у багатодітній сільській родині у с. Плоске Решетилівського району Полтавської обл. 1921 р. Родина Обревіків не була ні бідною, ні заможною. Батько, Антон, займався чоботарством, мама, Степанида, поралася по господарству і виховувала чотирьох синів. Майже перед 1933 вони звели хату, з Полтави привезли залізне ліжко, шафу із люстром, на яку ходило дивитися все село. Раділи. І гадки не мали, що на них насувається страшна біда. В Україну прийшов голод. Та не від негоди чи інших природних катаклізмів, а через політику радянської влади, керівникам якої дошкуляла хазяйновита і незалежна українська спільнота. Миколі тоді виповнилося 12 і він, як і два його брати, вже ходив до школи, тому і не одразу зрозумів, що відбувається. Чому забрали зерно і вигребли всі запаси на зиму, чому із комори повитягували навіть приготовлену мамою на тиждень їжу. Бачили, як мама плакала, а татко журився. Страшно стало лише тоді, коли один за одним почали помирати односельці, як не стало діда і бабусі, як за ними пішли батькові брати і малолітні діти. І вже зовсім охопив жах, коли задух тато, а його останні слова налякали й поготів.

- Степанидо, хапай хлопців і тікайте до Полтави, там може вдасться вберегтися від смерті.

Дружина сумнівалася, а нова хата, садок... тільки-но зажили, але все ж послухала чоловіка, нав'язала вузликів і з братовою сім'єю на підводі гайнули до міста. Їхали лісом, оминаючи загороджувальні загани, тремтіли від найменшого шереху. Миколу усе те вразило і глибоко в серце заліг той переляк, що ніколи і нікому не розповідав про пережите страхіття. Тільки у 90-ті, коли тому страшному явищу дали офіційну назву – голодомор, Микола повідав своїм дітям, що сталося з його батьком і ріднею.

Полтава хоч і не була рідною, але ж не мачуха. Дали їм житло в одноповерховому будинку на Жовтневій. Маму направили на роботу до школи прибиральницею, туди ж пішли навчатися хлопці: Іван, Микола і Гриша. Євгена віддали до дитсадка. Скрізь потроху підгодовували, мамі давали пайок, так і вижили. Микола у навчанні був старанним, успішно закінчив сім класів, пішов навчатися на курси наладчиків, а згодом працювати на прядильно-трикотажний комбінат. Розумів, що мали допомагати мамі, яка всі роки важко працювала, аби дати раду чотирьом парубкам. Та вже через 3 роки його призвали до лав Червоної Армії на строкову службу в Ленінградський військовий округ.

Велика Вітчизняна для Миколи Обрєвка розпочалася на фінському кордоні. І, певне, Господь ще при народженні наділив йому щасливу долю, посилаючи дарунки удачі один за одним. Вперше, коли бігли за лейтенантом, кидаючи пост, наздоганяючи заставу, бійці якої вже просувалися у тил від кордону, щоб уникнути німецьких куль, що летіли навздогін. Вдруге, у 1943, коли разом з полковим оркестром, в якому грав на мандоліні і співав, поїхали з виступом на передову, а, повернувшись, на місці базування свого полку побачили лише потрощені будівлі, чорну землю і жодної живої душі. Ця жахлива картина жаром запеклася на серці

парубка та так сильно, що він і Бога згадав, і дав собі обітницю, що має відслужити за своє врятоване життя.

Він повернувся з війни, залишивши свій підпис на стіні Рейхстагу, цілим і неушкодженим, отримавши кілька військових нагород. Але ніколи не хизувався ними і не розповідав про війну.

- Я був простим солдатом, подвигів не здійснював, вбитих не рахував. Була війна, і кожен на ній виконував свою роботу, - так відповідав на пропозиції виступити.

У його житті вистачило ситуацій, аби не бути говірким. Не останню роль відіграла і його військова професія – кодувальник, потім помічник начальника штабу зі спецзв'язку, що належав до НКВД.

Микола Антонович був виключно скромною людиною. Ніколи не одягав своїх нагород, лише планку, а мав їх досить: 20 медалей, три ордени - Вітчизняної війни першого ступеня, Трудового Червоного Прапора, Знак Пошани. На фронті Микола став членом партії, набув досвіду керувати колективом. Тож і не дивно, що коли він повернувся до рідної Полтави, йому запропонували посаду начальника адмінгоспвідділу і відділу кадрів трикотажно-рукавичної фабрики.

Невдовзі Микола зрозумів – без знань, без освіти неможливо бути прикладом і навчати чогось інших, тим більше, що його обрали секретарем парторганізації. А коли взяли на роботу до обкому партії, зробив перший крок до вищої освіти – закінчив курси школи партосвіти у Харкові.

У 1953 Миколу разом із сім'єю – дружиною Галиною, інженером трикотажного виробництва, донькою, направляють на роботу до Кременчука, міста, що стане колискою його натхнення і здобутків.

До продовження навчання його надихнула саме Галина, вона була освічена, приносила у дім книги, привчала до читання класичної літератури, ділилася своїми знаннями. Саме вона взяла на себе тягар

домашніх турбот, коли закінчував вечірню школу, а потім Вищу партійну в Києві, набуваючи професію журналіста.

Щоправда, свої перші замітки Микола почав писати ще у роки війни, потім, працюючи секретарем парторганізації на фабриці. На диво, у нього виходили цікаві дописи, де логічні рядки склалися у стрункі думки, що були зрозумілі кожному читачеві. А коли його призначили заступником редактора міської газети «Робітник Кременчуччини», бажання стати журналістом набуло конкретних обрисів.

Здобувши вищу освіту, Микола не припиняв самовдосконалюватися, розширювати кругозір. На жаль, за професією пропрацював недовго, років 5. Розумного, інтелігентного, тактовного керівника, вмілого організатора помітило керівництво і запропонувало посаду секретаря з питань ідеології Кременчуцького міськкому партії. Саме на цьому посту проявилися найкращі риси Миколи Антоновича Обревка - одного з кращих керівників міста.

Нині намагаються нівелювати все, що створювалося за роки тієї влади, яку сьогодні намагаються всіляко паплюжити і відмежовуватися від неї. А чому? Хіба не у ті роки з руїн піднімалися повоєнні міста і села? Хіба не при ній відбудовували заводи і фабрики, зводили нові житлові будинки, дитсадки, школи, лікарні? Адже ми і досі користуємося тим надбанням.

Микола Антонович відповідав не лише за роботу певних галузей господарства, фактично все життя міста, а потім і Крюківського району в Кременчуці, який він очолив, проходило через його кабінет. Щороку споруджувалися нові дитсадки, школи, лікарні № 3, 4, 5. А перетворений факультет Харківського політехнічного інституту у самостійний вищий заклад разом з першим деканом В. Є. Масловим - нині університет ім. Остроградського. А споруджені міський Палац культури і палац заводу шляхових машин? А містечко Комсомольськ (Горішні Плавні), що

засяяло, мов перлина, на піщаному березі Дніпра і спершу було частиною Крюківського району?

Кременчук зростав щодня, кількість його мешканців збільшилася з 70 до 270 тисяч. Міцнів його промисловий потенціал, у місті діяло понад 130 потужних підприємств важкої, легкої і харчової промисловості, десятки будівельних організацій. Зростав культурний рівень мешканців, з'явився виставковий зал, художники набували власних майстерень, колективи художньої самодіяльності одержували звання «народних», розвивалися народні промисли, особливо різьбярство.

Про яку б галузь не запитали у керівника району, він завжди був у курсі. Педантичний, обов'язковий, з аналітичним складом розуму, тонким почуттям гумору, інтуїтивним відчуттям людей і подій. Микола Антонович добре розбирався у людях, що дало йому можливість зібрати сильну, професійну і працездатну команду, яка змогла вивести район у когорту кращих в Україні. Скільком молодим талановитим людям він дав путівку в життя. Кожен з них зізнавався, що хотів бути схожим на свого вчителя.

Його тактовність, шанобливе ставлення до людей були просто неймовірними. Зі своїми проблемами до нього йшли навіть з іншого району, адже знали – прийме, вислухає, допоможе. Чоловіки купувалися навколо нього і вважали за честь бути його другом. Але він у виборі останніх був дуже прискіпливим і обережним. Не любив балакунів, лицемірів, хитрих і нечесних. Ніколи і ніхто не зміг би звинуватити його у зраді чи непорядному вчинку. Він був взірцем високої порядності і честі.

Незважаючи на стриманість і виваженість, Микола Антонович мав компанійський характер. У його домі часто збиралися гості: веселі, креативні, здатні на всілякі витівки. Любили танцювати, співати українські та воєнні пісні. Друзі завжди просили Миколу заспівати улюбленої «Б'ється в тесной печурке огонь», акомпануючи собі на гітарі. За щедрим

столом Обревків побували відомі особистості: Тетяна Шмига і Микола Сліченко, Махмуд Есамбаєв, Олексій Леонов, космонавт, болгарські та польські друзі.

Мені випала доля бути донькою цієї непересічної особистості і завжди хотілося бути схожою на батька. Особливо - перейняти його вміння спілкуватися з людьми, підлеглими, бо до кожного ставився з повагою, не принижував, а навпаки підтримував, допомагав втілювати задумане, підказував, висловлював сумніви, але ніколи не нав'язував своєї думки.

Це була сильна і талановита особистість, саме у таких зосереджуються всі чесноти українського народу, його мудрість, чесність і чистота. Мені скажуть: таких не буває. Ні, вони серед нас, треба лише вміти помічати їх.

Минуло майже 18 років з тих пір, як не стало Миколи Антоновича, але все чого торкалися його рука, душа і серце, існує і нині. Спорудами,

зведеними під його керівництвом і нині щодня користуються тисячі кременчужан. А ще глибока вдячність, яка зберігається у серцях тих, кому випала доля жити і працювати пліч-опліч із Миколою Антоновичем. І саме цим закарбована пам'ять про цю людину у віках.